

Hnutí DUHA
místní skupina Olomouc

A > Dolní náměstí 38, 779 00 Olomouc
T > 585 228 584
F > 585 228 584
E > olomouc@hnutiduha.cz
W > www.hnutiduha.cz/olomouc
IČO > 44936354
ČÚ > 3313751001/5500

Ministerstvo životního prostředí

prostřednictvím

**Krajský úřad Zlínského kraje
Odbor životního prostředí a zemědělství
Tř. Tomáše Bati 21, PO BOX 220
761 90 Zlín**

Olomouc, 22.4.2011

Věc: Odvolání proti rozhodnutí o udělení výjimky z ochranných podmínek ohrožených zvláště chráněných druhů živočichů dle zákona č. 114/1992 Sb – ladoňka karpatská.

Krajský úřad Zlínského kraje udělil rozhodnutím ze dne 6. 4. 2011 **výjimku ze základních podmínek ochrany zvláště** chráněných druhů rostlin uvedených v § 49 zákona u druhu ladoňka karpatská (*Scilla kladnii*), která se vyskytuje v trase plánované stavby „Silnice I/57 Semetín – Bystřička, II. stavba – křížení stávající I/57 se železniční tratí u Bystřičky“ v k. ú. Bystřička (okres Vsetín). Výjimka byla udělena pro zásah do biotopu, rušení ve vývoji u druhu ladoňka karpatská a zahrnuje sběr, vykopávání, držení a přemísťování rostlin ladoňky karpatské v rámci záchranného transferu. Hnutí DUHA Olomouc podává v zákonné lhůtě proti tomuto rozhodnutí

ODVOLÁNÍ

Zdůvodnění:

Hnutí DUHA Olomouc uplatnilo jako účastník řízení své připomínky dopisem ze dne 28.10.2010. Krajský úřad Zlínského kraje se s nimi vypořádal v rozhodnutí vypořádal nedostatečně nebo je vůbec nezohlednil a výroková část trpí závažnými vadami.

1) Chybné zvážení veřejného zájmu

Krajský úřad se dostatečně nevypořádal s připomínkou odvolatele, že neexistuje skutečný veřejný zájem, kvůli kterému by měla být výjimka ze základních ochranných podmínek udělena. Hnutí DUHA Olomouc v průběhu správního řízení předložilo několik argumentů, proč výstavba MÚK a přeložka komunikace II. třídy, která bude obsluhovat několik málo domů a rekreačních chat není veřejným zájmem. Krajský úřad uvádí, že MÚK bude sloužit k provozu hromadné autobusové dopravy mezi Jablůnkou a Bystřičkou a jako doprovodná záložní komunikace v případě dopravní nehody. Zároveň dojde ke zrušení úroňového železničního přejezdu jako provozně nebezpečného místa.

Naproti tomu stojí veřejný zájem silně ohroženého druhu ladoňky karpatské – lokalita U Vaňků je jednou z pouhých pěti početných a životaschopných lokalit v ČR, která má být zničena. Z celkového počtu asi 15 000 - 25 000 kvetoucích rostlin (+ 5–10 000 sterilních rostlin), jich až 4/5

osídlují právě tuto část lokality. Jedinečnost lokality a plánovaný transfer ladoňek jako velmi problematický potvrzuje i vyjádření Doc. Bohumila Trávníčka, který je odborníkem na problematiku taxonomie, biologie a rozšíření rodu *Scilla* v ČR (viz příloha).

Hnutí DUHA rámci svého vyjádření navíc předložilo několik (celkem 5 variant), které by krajským úřadem uváděný veřejný zájem mohly zajistit a zároveň by se zabránilo likvidaci biotopu zvláště chráněného druhu. Z komentáře k zákonu č. 114/1992 Sb (Mikátová 2010¹), vyplývá, že „*veřejný zájem má být vždy zjišťován v konkrétní věci v průběhu správního řízení na základě poměrování nejrůznějších zájmů*“. Tomuto zjišťování se však správní orgán vyhnul, varianty navržené Hnutím DUHA ignoroval a pouze uvedl, že „*...technické parametry stavby však není oprávněn orgán ochrany přírody hodnotit stejně tak jako nemůže navrhnout jiná řešení pro stavbu mimoúrovňového křížení železnice*.“ Ze zjišťování veřejného zájmu v průběhu každého správního řízení by mělo probíhat na základě poměrování nejrůznějších partikulárních zájmů, po zvážení všech rozporů a připomínek, vyplývá i ze závěrů ústavního soudu Pl. ÚS 24/04. Vycházíme přitom rovněž ze základní zásady obsažené v § 2 odst. 4 správního řádu, totiž dbát na to, aby správním orgánem přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem. Orgán ochrany přírody logicky zastupuje veřejný zájem ochrany přírody, deklarovaný v § 58 zákona (tedy nikoli zájem investora, obce či jiného zainteresovaného subjektu, jak z odůvodnění krajského úřadu vyplývá). Přitom se vychází z účelu zákona o ochraně přírody a krajiny, jak je uvedeno v § 1 zákona: „*účelem zákona je přispět k udržení a obnově přírodní rovnováhy v krajině, k ochraně rozmanitosti forem života, přírodních hodnot a krás, k šetrnému hospodaření....*“. Zákon současně stanovuje, že „*každý je povinen při užívání přírody a krajiny **strpět omezení vyplývající z tohoto zákona***“ (§ 58 odst. 1 zákona).

Dále stejně jako ve vyjádření k odvolání namítáme, že posouzení (již tak pochybného) společenského přínosu místní komunikace není rovnocennou otázkou ve vztahu k vlastnímu zkoumání možnosti udělit výjimku v řízení podle zákona o ochraně přírody a krajiny. Odvolatel se v tomto tvrzení opírá o rozsudek Nejvyššího správního soudu (NSS) ČR [rozsudek ze dne 9. listopadu 2007 č.j. 2 As 35/2007]. Z rozsudku vyplývá, že zohledňování hospodářských, sociálních a kulturních potřeb obyvatelstva nemůže znamenat negaci primárních cílů zákona, kterými jsou ochrana přírody a krajiny. Rozhodování správního orgánu má **směřovat k hledání řešení**, která sice k jiným veřejným zájmům přihlížejí, ale která zároveň neovlivňují primární účel zákona, nebo jej ovlivňují co možná nejméně. Z citovaného rozsudku vyplývá, že správní orgán není povinen zkoumat otázky hospodářských, sociálních a kulturních potřeb jako otázky rovnocenné s hledisky ochrany přírody či jednotlivých částí přírody.

2) Porušení principu vyhlášeného chráněného území

Na uvedených pozemcích se výjimka uděluje pro „zásah do biotopu, rušení ve vývoji u druhu ladoňka karpatská a zahrnuje sběr, vykopávání, držení a přemisťování rostlin ladoňky karpatské v rámci záchranného transferu“, a to na pozemcích p. č. 448/1, 461, 462, 448/2 v k. ú. Bystřička II, které tvoří podstatnou část vyhlášeného ochranného pásma Přírodní památky U Vaňků (Nařízení č. 10/1999 Okresního úřadu Vsetín).

V řešeném případě je povolován zásah vedoucí k trvalé likvidaci podstatné části ochranného pásma PP U Vaňků a tím popření smyslu jeho vyhlášení a jeho funkce. Z dikce zákona je přitom zřejmé, že ochranná pásma zvláště chráněných území jsou vyhlašována „je-li třeba zabezpečit zvláště chráněné území před rušivými vlivy z okolí“ (§ 37 odst. 1 zákona). Domníváme se proto, že realizací povolovaných opatření (zejména bodů 3, 4, 5 rozhodnutí) je porušován princip zákona (§ 1 zákona) i jeho konkrétní znění v § 37 odst. 1 zákona. K zásahu do ochranného pásma Přírodní památky rovněž nebyl vydán souhlas příslušného orgánu ochrany přírody (§ 37 odst. 2 zákona).

---

1 Prchalová J. 2010: Zákon o ochraně přírody a krajiny a Natura 2000. Úplné znění zákona s komentářem, judikaturou a prováděcími předpisy. 2. aktualizované a rozšířené vydání k 1. 3. 2010. – Linde, Praha, 431 pp.

3) Nezohlednění vlivu zásahu do ochranného pásma PP na okolí

Je zřejmé, že činnosti na předmětných pozemcích p. č. 448/1, 461, 462, 448/2 v k. ú. Bystřička II - kácení dřevin, odstranění vegetačního krytu, skryvka zeminy, stavba zárubní zdi, položení odvodňovacích tvárnic, stavba komunikace a další (zejm. bod 4, 5 rozhodnutí) povedou k podstatné změně hydrologických, světelných, povětrnostních podmínek i na navazujících pozemcích v PP U Vaňků. Velmi pravděpodobné je také sesouvání celého svahu a přímé ohrožení Přírodní památky. Odstranění stromového patra i změny abiotických podmínek v dolní části svahu vyvolávají další změny v ekosystému lesa, zejména prosychání půdy, zhoršení humifikačních schopností, zvýšené osvětlení aj. Tyto pak mají přímý dopad na biotu v území. Ladoňky karpatské osidlují vlhčí až mezofilní listnaté lesy. Např. v horních partiích PP U Vaňků ladoňky nerostou zjevně vlivem prosýchavého půdního substrátu. Rozsáhlé plánované zásahy do stanoviště v dolní části svahu proto budou mít výrazný negativní dopad i na existenci populace ladoněk karpatských v Přírodní památce. Jsme toho názoru, že činnosti povolované v ochranném pásmu památky (zejm. bod 4 a 5 rozhodnutí) významně negativně ovlivní zachování stavu předmětu ochrany ve zvláště chráněném území. Domníváme se, že je porušováno ustanovení § 36 odst. 2 zákona, podle kterého „změna nebo poškození přírodní památky... jsou zakázány“ a ustanovení § 49 odst. 1 zákona, podle kterého je zakázáno poškozovat biotop zvláště chráněných druhů rostlin. K zásahu do přírodní památky navíc nebyla vydána výjimka (§ 43 zákona).

V rámci velmi malého prostoru mezi železnicí a extrémně prudkým svahem na kterém PP U Vaňků leží si navíc lze jen stěží představit výstavbu 9,5 m široké silnice (plus takřka jednou tolik krajnice a výstavba zárubních zdí), která by přesně respektovala striktně vymezený prostor daný hranicí parcel (bod 2 rozhodnutí) a přímo nezasáhla do vyšších partií svahu, tj. do přírodní památky. Z tohoto důvodu jsou podmínky v bodech 3, 4 a 5 za nerealizovatelné. Hnutí DUHA v rámci správního řízení na tuto skutečnost upozorňovalo a požadovalo „*předložení podrobného geologického průzkumu, přesného situačního zákresu, harmonogramu a způsobu řešení stavebních prací a vyhodnocení zásahů do ochranného pásma PP na hydrologický a světelný režim, pedologické charakteristiky PP včetně dopadů změn těchto abiotických podmínek na rostlinná společenstva v PP.*“ Tento požadavek správní orgán zcela ignoroval.

Domníváme se, že v prudkém svahu porostlém stromy se nelze vyhnout přímému negativnímu zásahu do přírodní památky a zde také do populace ladoněk. Také vzhledem k nutnosti překonat trolej elektrického vedení nad vlakovou tratí bude potřeba komunikaci zaříznout mnohem hlouběji do svahu, než je zatím uvažováno.

4) Absence posouzení EIA

Nové mimoúrovňové křížení silnice I/57 se železniční tratí nebylo v rámci zpracovávaného projektu předloženo ve variantních řešeních přesto, že od počátku zvažování stavby bylo zřejmé, že zde dochází k závažnému konfliktu se zákonem o ochraně přírody a krajiny. Tato lokace mimoúrovňového křížení navíc vůbec nebyla předmětem posuzování vlivů na životní prostředí procesem EIA (č. j. 400/4495/527/94/95, MŽP). Z textu vyjádření Ministerstva životního prostředí (č. j. 54421/ENV/10) je zřejmé, že tento střet se zájmy chráněnými zákonem č. 114/1992 Sb. neposuzovalo. Z vyjádření vyplývá, že MŽP posuzovalo pouze „...*upřesnění technických parametrů záměru.*“, nikoli podstatnou změnu týkající se zásahu do biotopu a populace silně ohroženého druhu, likvidace podstatné části ochranného pásma PP U Vaňků a negativní vliv na předmět ochrany v PP. Takové zásahy jsou standardně součástí posuzování. Je proto paradoxní, že v případě tak likvidačního zásahu posouzeny nejsou. Jsme toho názoru, že dochází k porušení ustanovení § 4 odst. b zákona č. 100/2001. Navíc v původním projektu EIA je ze všech hledisek nejlépe hodnocena varianta vedení tunelem (která by zabránila střetu s výskytem populace ladoňek), která však dále nebyla rozpracována.

5) Nevyhovující kvalita náhradních pozemků

Na pozemcích předložených k výsadbě ladoněk (bod 2 rozhodnutí) nejsou dostatečně zajištěny optimální podmínky pro rozvoj druhu. Jakkoli tyto podmínky nejsou konkrétně známy, ze sledování

biotopu ladoněk na jiných lokalitách je možné dedukovat, že ladoňkám vyhovuje polostín, mírně vlhká a humózní půda, pravděpodobně vápnatější. Pozemek p. č. 446 v k. ú. Bystřička II představuje nesečenou kulturní louku, která zarůstá stromovým náletem. V horizontu 20–30 let by zde zapojené stromové patro, oslabené bylinné patro a mocnější humusová vrstva mohly vytvořit vhodné podmínky pro existenci populace ladoněk. Nikoli v současné době, kdy se zde nachází hustý travní drn a jen sporý zápoj vyvíjejícího se (dnes keřového) patra. Na části pozemků p. č. 573 a 448/1 v k. ú. Bystřička II ladoňky rostou pouze v jejich okrajových částech, na ploše neprosperují. Přežívání a prosperita populace ladoněk na těchto stanovištích je proto velmi nejistá. Pokud by zde aktuálně optimální podmínky pro druh existovaly, jistě by sem z okrajových částí či okolních pozemků expandoval. Transfer silně ohroženého druhu v tak obrovském počtu (15 – 25 000 kvetoucích rostlin + tisíce sterilních rostlin!) na lokality bez zřejmých optimálních podmínek pro přežívání druhu odporuje ustanovení § 49, resp. § 50 zákona. Máme za to, že povolovaná činnost negativně ovlivní příznivý stav druhu z hlediska ochrany.

V odůvodnění uváděný příklad úspěšného transferu ladoněk do soukromé zahrady je příkladem pozitivního výsledku. Nikdo však neneviduje desítky případů neúspěšných transferů (ty nejsou vidět). Plánované výsadby dřevin jsou pro rozvoj a existenci populace ladoněk pozitivní, ovšem jejich příznivý dopad (zástin, vláha...) lze očekávat až v řádu desítek let.

6) Zmatečnost a neplatnost vydaného rozhodnutí

Žadatel o výjimku, Ředitelství silnic a dálnic ČR, resp. její zástupce, firma HBH projekt spol. s.r.o. dopisem ze dne 16.8.2010 žádala krajský úřad o výjimku dle § 56 pro „sběr, vykopávání držení a dopravování (v rámci záchranných transferů)“ pro druh ladoňka karpatská. Jak již bylo zmíněno výše, plánovanou stavbou silnice I/57 a MÚK u Bystřička dojde k likvidaci biotopu zvláště chráněného druhu a dle odst. 1 § 49 jsou zvláště chráněné rostliny chráněny „ve všech svých podzemních a nadzemních částech a všech vývojových stádiích; chráněn je rovněž jejich biotop.“ Hnutí DUHA proto namítalo, že nelze žádat o výjimku na činnosti, uvedené v žádosti, pokud má být zničen přímo biotop zvláště chráněného druhu. Krajský úřad však výjimku udělil i pro zásah do biotopu (a jeho likvidaci), i když to nebylo předmětem žádosti. Domníváme se, že takový postup je protizákonný. Žadatel měl nejdříve upřesnit rozsah – okruh zakázaných škodlivých činností a až poté měl krajský úřad znovu zahájit řízení a rozhodovat o těchto doplněných škodlivých činnostech. Dále namítáme, že napadené rozhodnutí bylo vydáno pozdě, v rozporu s odst. 3 § 71 správního řádu, dle kterého by měl úřad rozhodnutí vydat maximálně do 60 dnů. Přitom vyjádření Hnutí DUHA Olomouc bylo dodáno 28.10.2010, vyjádření ČSOP začátkem listopadu 2010, přesto úřad rozhodl až za dalších 5 měsíců!

Hana Kovaříková
koordinátorka Hnutí DUHA Olomouc

Vyřizuje: miroslav.kutal@hnutiduha.cz